

РЕШЕНИЕ

№ 2061

гр. София, 28.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 01.12.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ева Пелова

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **11503** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

законен представител на И. Д. Ч., чрез адв. П., срещу Заповед № 78/04.11.2020г., издадена от Директора на 148 ОУ „Проф. д-р Л. М.“ – [населено място], с която е наредено ученикът от 1а клас – И. Ч. да посещава учебни занятия с придружител, с цел опазване живота и здравето на съучениците му.

В жалбата и депозирано писмено становище, са наведени доводи за незаконосъобразност на акта, допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материално правните разпоредби и несъответствие с целта на закона – чл. 146, т. 2 - т. 5 от АПК, и липса на задължителни по смисъла на чл. 59, т.4 и т.7 от АПК реквизити. Сочи се, че в обжалваната Заповед не е отразено въз основа на какви фактически положения е издадена, както и правното основание, послужило за прилагане на принудителната административна мярка /ПАМ/ „посещение на учебни занятия с придружител“. Отделно от това се излагат съображения, че по преписката не са налице данни, от които да се направи извод, че поведението на ученика представлява опасност за живота и здравето на останалите деца. Твърди се, че поради липсата на законоустановеност на ПАМ, както в чл.45 от Наредбата за приобщаващото образование, респ. чл.238, ал.1 от Правилника за дейността на 148 ОУ, за 2020/2021г., и чл.199 от ЗПУО, оспорената Заповед е в противовес с материалноправните разпоредби. Посочва се, че оспорения административен акт не е съобразен с целта на закона и принципа за пропорционалност. Прави се искане за отмяна на издадената Заповед, претендират се разноски, съгласно представен списък.

Ответникът – Директора на 148 ОУ „Проф. д-р Л. М.“ – [населено място], чрез процесуалния си представител оспорва жалбата, моли съда да я отхвърли. В депозирано писмено становище се излагат съображения, че поведенческите прояви на И. Д. не са могли да бъдат преодолени, въпреки положените за това усилия от страна на училищния персонал. Сочи се, че макар при издаването на оспорената Заповед да не е спазена законоустановената форма и същата да е в противоречие с материалноправните разпоредби, следва да бъде оставена в сила, като правилна. Претендира присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение, съгласно представен списък.

Съдът, след като обсъди релевираните с жалбата аргументи и доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства и служебно, на основание чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146 от АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира за установено следното от фактическа страна:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена в срок, срещу акт с неблагоприятно за молителя съдържание, а разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА, поради следните съображения:

На 17.09.2020г. класния ръководител на 1а клас при 148 ОУ – [населено място] депозирал доклад до Директора, в който го уведомявала, че неколккратно е била удряна по ръката от И. Ч., бльскал свой съученик, като при отправена забележка, е отправил груби думи.

На 18.09.2020г. била проведена среща между ученика И. Ч. и неговата майка от една страна и педагогическия съветник, в която бил обсъден инцидента от същият ден, в който детето по време на учебен час ударило учителката, при провеждането на която осъзнал постъпката си, но не могъл да обещае, че повече няма да я повтори.

На 25.09.2020г. и 30.09.2020г. се провели срещи между майката на И. Ч. и педагогически персонал при 148 ОУ, при които била информирана, че синът ѝ е проявил физическа агресия спрямо друго дете, чрез удари и шамари, като отказала то да се обучава в индивидуална форма на обучение.

С писмо изх. № 22/07.10.2020г. Директора на 148 ОУ депозирал сигнал до Държавната агенция за закрила на детето, в който посочил, че от началото на учебната 2020/2021г. в кабинета на педагогическия съветник непрестанно идвали ученици от 1а клас и техния класен ръководител, които уведомявали, че И. Ч. упражнява системен физически / изразяващ се нападение в гръб, удряне по главата, рязане на коса, унищожаване на учебни пособия / психически и вербален тормоз към тях, чрез използването на вулгарен език, като с цел опазване живота и здравето на останалите ученици от класа, предложил индивидуална форма на обучение, която майката отказала.

На 07.10.2020г. се провела среща между педагогическия съветник при учебното заведение и ученика И. Ч., в протокола от която било отразено, че по време на час се обръщал назад, дърпал, скъсал, драскал по тетрадката на свой съученик и му нанесъл удари, като споделил, че разбира и знае правилата, но не може да се овладее и да ги спазва.

Със Заповед № 6/07.10.2020г. Директора на 148 ОУ наредил Екипът за подкрепа на личностното развитие за учениците от първи клас да изготви оценка на индивидуалните потребности на ученика от 1а клас И. Ч., в срок до 14.10.2020г.

На 09.10.2020г. класния ръководител на 1а клас изготвил доклад до Директора на 148 ОУ- [населено място], в който описала зачестилите случаи на агресия и нападения от

страна на ученика, който когато загубел интерес към работата започвал да крещи, да тропа по чина, отправял заплахи към съучениците си, удрял един от тях, удрял и блъскал учителката, с молба за съдействие.

На 09.10.2020г. в Дирекция „Социално подпомагане“ – С., се провела среща между педагогически съветник, социални работници, ответника и класния ръководител на 1а клас, по обсъждане поведението на И. Ч..

На 12.10.2020г. до Директора на 148 ОУ „Проф. д-р Л. М.“ – [населено място] била депозирана жалба от родителите на ученици от 1а клас, в която се съдържаха оплаквания за системното нарушаване на дисциплината в час от страна на И. Ч., поради проявявана от него агресия, състояща се в хвърляне на лични вещи от прозореца, бутане и бой над други деца, рязане на коса с ножица, ползване на нецензурни думи, и настояли за адекватна реакция. Междувременно на 26.09.2020г., 30.09.2020г., 06.10.2020г., 07.10.2020г. постъпили жалби и от други родители на обучаващи се в класа деца.

На 13.10.2020г. Екипът за подкрепа на личностното развитие на учениците от първи клас, предвид зачестилите оплаквания от страна на родители и деца от 1а клас и невъзможността за ефективно протичане на учебния процес, приели, че най-доброто решение за И. Ч., с оглед индивидуалните му потребности и съобразно желанието на самото дете, е да продължи обучението си в индивидуална форма, с оглед безопасността и спокойствието на останалите деца и класен ръководител, както и да посещава училище с придружител.

На 14.10.2020г. се провела среща между Директора на 148 ОУ- [населено място], началник отдел „Образование, културология, електронно управление“, сектор „МКБППМН“, р-н „С., Столична община, на която било взето решение МКБППМН да осъществи среща с майката, препоръчало се преместване на И. Ч. в друго учебно заведение, както и консултация със специалист, за което бил изготвен протокол. На същата дата се провела среща между Директора на училището и педагогическия съветник, за което бил съставен протокол, в който било вписано, че с оглед агресивното поведение на И. Ч. и подадените от родителите жалби, следва да бъдат сигнализирани органите на МВР, с оглед опазване живота и здравето на децата от класа и класния ръководител и предложили същият да премине на индивидуална форма на обучение.

На 20.10.2020г. класния ръководител на 1а клас, уведомила Директора на 148 ОУ- [населено място] за негово неприемливо агресивно поведение, като побой над съученичка, замерял в час с моливи останалите деца, с предложение детето да получи специализирана помощ.

На 20.10.2020г. ответника изпратил до Държавна агенция за закрила на детето заявка за личностна подкрепа от екип „Кризисна интервенция“ по отношение на И. Ч., във връзка с горепосочените оплаквания за неговото поведение.

На 21.10.2020г. се провело заседание на Обществения съвет към 148 ОУ - [населено място], на което било протоколирано, че ученикът И. Ч. проявява физическа агресия, напада в гръб, реже коси на съученичките си, причинява материални щети, използва груб и вулгарен език спрямо останалите деца в класа, като родителите взели единодушно решение да преместят децата си в други училища, ако не се вземе своевременно решение.

На 22.10.2020г. ресорния учител и педагогическия съветник в учебното заведение изготвили карта на индивидуалните потребности на детето.

С доклад № 162/03.11.2020г. класния ръководител на И. Ч. уведомила Директора на 148 ОУ „Проф. д-р Л. М.“ – [населено място], че въпреки обещанията майката – жалб. Ч., детето се държи по начин, неприсъщ за ученик в първи клас и пречи с поведението си на учебния процес. След един от учебните часове я обидил с думата „тъпачка“.

По повод писмо от Държавна агенция за закрила на детето, ответника ги уведомил, че въпреки оказаната „Кризисна интервенция“ от страна на М. В. и работата с педагогическия съветник, не се наблюдава промяна в поведението на детето, не е възможно овладяването на конфликтните ситуации.

Бил изготвен план за подкрепа на И. Ч..

На 04.11.2020г., Директора на 148 ОУ „Проф. д-р Л. М.“ – [населено място] издава оспорената в настоящото производство Заповед.

За учебната 2021/2022г. И. Ч. бил приет за ученик в 93 СУ “А. Т.-Б.“ – [населено място].

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадени в срок, срещу акт с неблагоприятно за молителите съдържание, а разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА, поради следните съображения:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, съгласно разпоредбата на чл.259 от ЗПУО.

При издаване на обжалвания административен акт са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които са ограничили правото на защита на оспорващия и са препятствали възможността му адекватно да я организира. Съгласно трайно установената практика на Върховния административен съд, съществено е това нарушението, при наличието на което да повлияе върху съдържанието на акта, т.е. ако това нарушение не е допуснато, би се стигнало до постановяване на акт с различно съдържание.

Съгласно приетото в Тълкувателно решение № 4/22.04.2004г. по т.д. № № 4/2002г. на Върховния административен съд, което на основание чл.130 от Закона за съдебната власт е задължително за страните и съда: „...Необходимостта и задължителността на излагането на мотиви при издаване на акт от административния орган са решени с разпоредбата на чл. 15, ал. 1 и ал. 2, т. 3 от З.. По този начин се дава възможност на адресата на акта и заинтересованите лица да научат какви са фактите, мотивирали административния орган, да приложи една или друга правна норма. Мотивите дават възможност на по-горестоящия административен орган и съда да извършат проверката за законосъобразност на акта. Изключение от този принцип е предвидено единствено в случаите, посочени в чл. 15, ал. 3 от З., когато с акта се удовлетворяват изцяло направените искания и не се засягат права или законни интереси на други граждани и организации, както и когато въпросът е свързан със защита на класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна. В тези случаи се посочва само правното основание за издаването на акта. По изложените причини липсата на мотиви във всички случаи е основание за отмяната на издадения административен акт...“.

Съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК един от задължителните реквизити на административния акт е посочването на фактическите и правни основания за издаването му. Разпоредбата е императивна и неизлагането на мотиви има за последица неговата отмяна. Липсата им представлява съществено нарушение на изискванията за форма. Мотивирането на акта е задължение на административния

орган и следва да се съдържа в него или в преписката по издаването му. В случая това задължение не е изпълнено. В оспореното решение като фактическо основание е посочено единствено протокол от 13.10.2020г. на Екипа за подкрепа на личностното развитие. Като правно основание е посочена разпоредбата на чл. 259, ал.1 от ЗПУО, определяща само вида на актовете, с които се произнася ответника. В производството по оспорване на административния акт се проверява дали изложените в него факти и обстоятелства изпълняват изискванията на приложимата правна норма и съответстват ли на посоченото правно основание. Липсата на мотиви лишава съда от възможността да прецени неговата законосъобразност, в какъвто смисъл са изводите в обжалваното решение. Излагането на съображения от страна на жалбоподателя в съдебния процес не може да замести мотивите на административния орган. Посочването на фактическите и правни основания за издаването на акт от страна на органа са предпоставка, обуславяща възможността за упражняване на контрол върху същия, а и за възможността за организиране на адекватна защита спрямо него.

На следващо място в разпоредбата на чл.199 от ЗПУО са определени лимитативно видовете и сроковете, в които ученикът следва да търпи санкции за неизпълнение на задълженията, определени в този закон, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, в които обаче не е посочена ПАМ „посещаване на учебни занятия с придружител“. Тъй като принудителните административни мерки са актове на държавно управление от категорията на индивидуалните административни актове, при преценка на тяхната валидност следва да се прилагат критериите за законосъобразност и действителност на индивидуалните административни актове. В разпоредбата на л. 45 от Наредбата за приобщаващото образование са предвидени мерки за преодоляване на проблемното поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация: 1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му; 2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище; 3. консултиране на детето или ученика с психолог/педагогически съветник; 4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин; 5. насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности; 6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество); 7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи; 8. други дейности, определени в правилника за дейността на институцията. В чл.248 от Правилника за дейността на училището 2020/2021г., раздел III са предвидени санкции за учениците, идентични с тези, предвидени в разпоредбата на чл. 199 от ЗПУО. Видно от правната уредба, както в ЗПУО, така и в Наредбата и Правилника не е предвидена като ПАМ „посещаване на учебни занятия с придружител, поради опазване здравето и живота на съучениците“, следователно издадения административен акт е незаконосъобразен.

В Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на ОСГК на Върховния съд е прието, че

„...Мотивите не е необходимо обаче да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Не съществува пречка мотивите да бъдат изложени и допълнително, след издаването на административния акт, стига да се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране на индивидуалните административни актове и отказите за издаване на такива... Мотивите към акта могат да бъдат изложени и отделно от самия акт, което като не е осъществено така, че в достатъчна степен да са защитени правата на лицата, води до неспазване на законоустановената форма на атакувания административен акт...“. В случая подобни данни не са изнесени.

Ответника не е изложил каквито и да било разсъждения защо е достигнал до извода, че И. Ч. следва да понесе процесната санкция, като дори не е посочен срока, в който следва същата да бъде приложена и на коя правна норма основава създението си. Поради липса на обсъждане на тези обстоятелства, съдът е поставен в невъзможност да прецени правилно ли административния орган е приложил материалния закон. Липсата на мотиви и относно срока на принудителната административна мярка представлява съществено нарушение на изискването по чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. Това е така, защото при определяне срок за приложение на ПАМ, органът действа в условията на оперативна самостоятелност, а тогава неизлагането на мотиви защо е избрал една конкретна възможност съставлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила и основание за отмяна на акта, тъй като води до невъзможност съда да направи проверка дали е изпълнено изискването за съответствие на индивидуалния административен акт с целта на закона, което пък е условие за законосъобразност на акта, предмет на проверка по чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146, т. 5 от АПК.

Оспорената Заповед противоречи и на целта на закона. Чл. 6 от АПК гарантира спазването на принципа на съразмерност, според който административните органи упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо, а административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. Издаването на определен административен акт трябва винаги да бъде използван в рамките на закона и в изпълнение на неговата цел. Отклонението от това правило води до превратно упражняване на власт, както е в процесния случай. Видно от данните по делото ученикът има поведенчески проблеми, за което родителят е предприел мерки за тяхното супресирание, чрез използване на специализирана помощ.

Поради тези съображения оспореният административен акт, следва да

бъде отменен, като незаконосъобразен, заради допуснатите в хода на административното производство абсолютни процесуални нарушения.

С оглед изхода от спора, на основание чл. 143, ал. 4 от АПК, в полза на жалбоподателя, с оглед своевременно направеното изявление, следва да бъдат присъдени претендираните разноси – 10 лева - държавна такса, и 600 лева - адвокатски хонорар, които следва да бъдат възложени в тежест на ответника. Съдът не намира претендирания адвокатски хонорар за прекомерен, с оглед липсата на възражения в този смисъл от страна на процесуалния представител на ответника.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Д. И. Ч., в лично качество и като законен представител на И. Д. Ч., чрез адв. П., срещу Заповед № 78/04.11.2020г., издадена от Директора на 148 ОУ „Проф. д-р Л. М.“ – [населено място].

ОСЪЖДА 148 ОУ „Проф. д-р Л. М.“ – [населено място], да заплати на Д. И. Ч. сумата от 610 лева, представляващи разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд на Република България.

ПРЕПИСИ да се връчат на страните.

СЪДИЯ: